

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18410

Tarih : 12.06.2026

45668

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Mustafa Çiftçi tarafından Anayasanın 98 'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 'ncı ve 99 'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne yönelik davanın 47'nci duruşma gününde savunma yapan Medya AŞ Genel Müdürü Fatoş Pınar Türker'in Vatan Emniyet'te gözaltında bulunduğu sırada maruz kaldığını belirttiği muameleler, kolluk uygulamaları, gözaltı merkezlerinin denetimi, çıplak arama pratikleri ve kötü muamele yasağı bakımından son derece ciddi iddialar ortaya koymaktadır.

Türker, savunmasında Vatan Emniyet'te arşiv odası gibi bir yere götürüldüğünü, eldiven takan bir polis tarafından önce üstünü çıkarmasının istendiğini, daha sonra altını ve iç çamaşırını indirmesinin söylendiğini, kendisine "Cinsel organını aç", "Arkanı dön, eğil" denildiğini ifade etmiştir. Bu anlatım, sıradan bir üst araması iddiası değil; insan onurunu doğrudan hedef alan, beden mahremiyetini ihlal eden, cinsiyet temelli aşağılayıcı muamele niteliği taşıyan ve işkence-kötü muamele yasağı kapsamında değerlendirilmesi gereken bir iddiadır.

Gözaltı altındaki kişiler devletin tam koruması altındadır. Kolluk birimlerinin görevi, gözaltındaki kişilerin güvenliğini sağlamak, sağlık, avukata erişim, yakınlarına haber verme ve kötü muameleyle karşı korunma haklarını güvence altına almaktır. Gözaltı merkezleri, kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldıkları ve dış dünyayla temaslarının sınırlandığı yerler olduğu için kötü muamele riskinin en yüksek olduğu alanlardan biridir. Bu nedenle burada gerçekleştiği iddia edilen her türlü çıplak arama, sözlü taciz, tehdit, baskı ve onur kırıcı davranış etkili biçimde soruşturulmalıdır.

Çıplak arama uygulaması, mevzuatta çok sınırlı koşullara bağlanmış, keyfi biçimde uygulanması hâlinde insan onurunu zedeleyen ağır bir hak ihlaline dönüşebilecek bir işlemdir. Özellikle kadın gözaltılar bakımından bu uygulamanın cinsel taciz, psikolojik şiddet ve kötü muamele boyutu kazanma riski çok daha yüksektir. Bir kadına "Cinsel organını aç", "Arkanı

TBMM Halkla İlişkiler Binası

2. Kat, 2 Nolu Banko Oda: F214 Bakanlıklar/Ankara
Tel.: +90 (312) 420 63 86 - 87 Faks: +90 (312) 420 24 82

dön, eğil” şeklinde ifadelerle arama yapılması iddiası, yalnızca ilgili kolluk personelinin tutumunu değil, bu uygulamaya izin veren idari kültürü, denetim eksikliğini ve hesap verebilirlik mekanizmalarının işleyip işlemediğini de gündeme getirmektedir.

Türker’in duruşmadaki beyanları, Vatan Emniyet’te gözaltı işlemlerinin hangi koşullarda yürütüldüğü, arama işlemlerinin nerede ve kimler tarafından yapıldığı, arama tutanaklarının düzenlenip düzenlenmediği, kamera kayıtlarının bulunup bulunmadığı ve gözaltındaki kişilerin haklarının fiilen korunup korunmadığı sorularını ortaya çıkarmaktadır. Gözaltı merkezlerinde yapılan arama işlemleri keyfiliğe açık olmamalı; her işlem açık bir yasal dayanağa, yazılı tutanağa, denetlenebilir usule ve insan onurunu koruyan standartlara bağlı olmalıdır.

Bu iddiaların ciddiyeti, yalnızca Fatoş Pinar Türker’in kişisel beyanından ibaret değildir. Türkiye’de daha önce de farklı soruşturma ve gözaltı süreçlerinde çıplak arama, kötü muamele ve gözaltında psikolojik baskı iddiaları kamuoyuna yansımıştır. Bu iddialar her defasında ya inkâr edilmiş ya da yeterince etkili soruşturulmadığı yönünde eleştirilere konu olmuştur. Oysa hukuk devletinde idarenin görevi, kamu görevlilerini otomatik olarak korumak değil, hak ihlali iddialarını bağımsız ve etkili biçimde araştırmaktır.

Gözaltında çıplak arama ve onur kırıcı muamele iddialarının cezasız kalması, yalnızca mağdur edilen kişilerin adalet duygusunu zedelemekle kalmaz; kolluk birimlerine yönelik toplumsal güveni de sarsar. Kamu görevlilerinin insan onuruna aykırı davranışlarda bulunduğu iddiaları ciddiyetle soruşturulmadığında, benzer uygulamaların tekrar etmesinin önü açılır. Bu nedenle İçişleri Bakanlığı’nın bu konuda açık, denetlenebilir ve kamuoyunu tatmin edecek bir tutum alması zorunludur.

Fatoş Pinar Türker’in “Vatan Emniyet’e girdiğimde buradan çıkamam diye düşündüm, ölüm düşüncesi gelişti” şeklindeki beyanı, gözaltı sürecinin kişi üzerinde yarattığı ağır psikolojik etkiyi de göstermektedir. Gözaltı, kişilerin korkutulduğu, sindirildiği, aşağılandığı veya insan onurunun kırıldığı bir alan hâline gelemez. Kolluk yetkisi, hukukla sınırlıdır; devletin güvenlik yetkisi hiçbir koşulda işkence, kötü muamele, cinsel içerikli aşağılayıcı söz veya çıplak arama adı altında onur kırıcı uygulamalara gerekçe yapılamaz.

Bu nedenle Vatan Emniyet’te yaşandığı iddia edilen çıplak arama ve kötü muamele olayının tüm yönleriyle araştırılması; ilgili kolluk görevlilerinin tespit edilmesi; kamera kayıtları, görev çizelgeleri, arama tutanakları ve gözaltı kayıtlarının incelenmesi; sorumluluğu bulunanlar hakkında idari ve adli süreçlerin işletilmesi gerekmektedir. Ayrıca gözaltı merkezlerinde çıplak arama uygulamalarının keyfiliğe dönüşmemesi için açık mevzuat, düzenli denetim, bağımsız izleme, kamera kaydı, tutanak zorunluluğu ve toplumsal cinsiyet duyarlı kolluk eğitimi gibi önleyici mekanizmaların hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

45668

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

1. Fatoş Pınar Türker'in Vatan Emniyet'te çıplak aramaya maruz bırakıldığı yönündeki duruşma beyanı Bakanlığınızca resen incelemeye alınmış mıdır?
2. Türker'in "Cinsel organını aç", "Arkanı dön, eğil" şeklinde ifadelerle arandığı iddiası hakkında ilgili polis memurları tespit edilmiş midir?
3. Söz konusu arama işlemini gerçekleştirdiği iddia edilen kolluk görevlileri hakkında idari soruşturma başlatılmış mıdır?
4. Bu iddialar nedeniyle herhangi bir polis memuru görevden uzaklaştırılmış mıdır? Uzaklaştırılmadıysa gerekçesi nedir?
5. Fatoş Pınar Türker'in gözaltında bulunduğu tarihte Vatan Emniyet'te görevli olan arama ve muhafaza personelinin isimleri, görev çizelgeleri ve sorumluluk alanları incelenmiş midir?
6. Türker'in aramaya alındığını söylediği "arşiv odası gibi yer" kamera kaydı bulunan bir alan mıdır? Bu alanın kamera kayıtları muhafaza altına alınmış mıdır?
7. Vatan Emniyet'te gözaltına alınan kişilerin üst araması ve detaylı arama işlemleri hangi odalarda yapılmaktadır? Bu odaların denetimi nasıl sağlanmaktadır?
8. Vatan Emniyet'te gözaltına alınan kadınların arama işlemlerinde hangi mevzuat hükümleri uygulanmaktadır?
9. Kadın gözaltıların arama işlemleri sırasında mahremiyetin, insan onurunun ve kötü muamele yasağının korunması için hangi yazılı talimatlar uygulanmaktadır?
10. Fatoş Pınar Türker'e uygulandığı iddia edilen çıplak arama işlemi için yazılı arama tutanağı düzenlenmiş midir?
11. Böyle bir tutanak varsa, tutanakta aramanın gerekçesi, kapsamı, aramayı yapan görevli, arama sırasında hazır bulunan kişiler ve arama sonucu açıkça belirtilmiş midir?
12. Gözaltındaki bir kadına "cinsel organını aç", "arkanı dön, eğil" denilmesi Bakanlığınızca hukuka uygun bir arama yöntemi olarak görülmekte midir?
13. Son 5 yılda İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde çıplak arama, kötü muamele, sözlü taciz veya onur kırıcı muamele iddiasıyla kaç başvuru yapılmıştır?
14. Son 5 yılda Vatan Emniyet'te gözaltında çıplak arama iddiaları nedeniyle kaç kolluk görevlisi hakkında idari veya adli soruşturma başlatılmıştır?
15. Bu soruşturmaların kaç disiplin cezası, görevden uzaklaştırma, meslekten çıkarma veya ceza davası ile sonuçlanmıştır?

16. İBB soruşturması kapsamında gözaltına alınan diğer kadınların da benzer çıplak arama veya kötü muamele iddiaları olmuş mudur? Bakanlığınız bu yönde herhangi bir başvuru almış mıdır?
17. Gözaltı merkezlerinde arama işlemlerinin keyfiliğe ve kötü muameleye dönüşmemesi için bağımsız denetim mekanizması bulunmakta mıdır?
18. Vatan Emniyet'te gözaltında bulunan kişilerin avukatlarıyla görüşme, yakınlarına haber verme, sağlık kontrolüne erişme ve kötü muamele iddiasında bulunma hakları fiilen nasıl güvence altına alınmaktadır?
19. Fatoş Pınar Türker'in "Vatan Emniyet'e girdiğimde buradan çıkamam diye düşündüm, ölüm düşüncesi gelişti" şeklindeki beyanı dikkate alındığında, gözaltı sürecindeki psikolojik baskı iddiaları yönünden herhangi bir inceleme yapılacak mıdır?
20. Bakanlığınız, gözaltı merkezlerinde çıplak arama ve onur kırıcı muamele iddialarını önlemek amacıyla kamera denetimi, tutanak zorunluluğu, bağımsız izleme, kadın personel eğitimi ve kötü muamele iddialarında otomatik soruşturma mekanizması kurulması yönünde bir düzenleme yapacak mıdır?